

Säkerheten och biståndet

SÅ KAN SVENSKA BIDRAG TILL FN:S FREDSFRÄMJANDE
INSATSER ÖKA EFFEKTIVITETEN I BISTÅNDET

Säkerheten och biståndet

SÅ KAN SVENSKA BIDRAG TILL FN:S FREDSFRÅMJANDE INSATSER ÖKA EFFEKTIVITETEN I BISTÅNDET

Denna rapport är skriven av Linda Åkerström, handläggare för fred, säkerhet och nedrustning på Svenska FN-förbundet. Den är i vissa delar baserad på statistik från rapporten *Försvarmaktens internationella insatser – så kan Sverige bättre stödja FN*, av Jens Petersson (Svenska FN-förbundet, 2009).

Omslagsbild: UN Photo/Basile Zoma. FN-styrkan UNOCI patrullerar en ivoriansk stad utsatt för strider efter valet, april 2011. © Svenska FN-förbundet

Säkerheten och biståndet

SÅ KAN SVENSKA BIDRAG TILL FN:S FREDSFÄRMJANDE INSATSER ÖKA EFFEKTIVITETEN I BISTÅNDET

Inledning

Det svenska biståndet genomförs med fokus på konflikt- och postkonfliktländer. Regeringen har också tagit beslut om att Afrika är den kontinent som behöver vårt stöd allra mest. Att det är svårt att nå utveckling i samhällen som präglas av stor osäkerhet blir extra tydligt i de biståndsinsatser som görs i många konfliktdrabbade samhällen. Det speglas också i en rad officiella dokument där länken mellan säkerhet och bistånd konstateras. Insikten om att säkerhet och utveckling förutsätter varandra styr dock inte Försvarsmaktens internationella arbete, vilket påverkar våra möjligheter att bedriva ett effektivt bistånd.

Fredsbevarande insatser är viktiga för att ge förutsättningar att arbeta effektivt med utveckling i många konflikt- och postkonfliktsamhällen. Förenta Nationerna (FN) är den organisation som tar det allra största ansvaret för säkerhetsfrämjande insatser i Afrika. Trots det har Sverige sedan 15 år tillbaka nästan helt valt bort deltagande i FN-ledda fredsfrämjande insatser till förmån för insatser ledda av Nato och Europeiska Unionen (EU).

Den här rapporten diskuterar glappet mellan den svenska biståndspolitikerna å ena sidan och försvars- och säkerhetspolitiken å den andra när det kommer till länken mellan säkerhet och utveckling. Hur kan det förklaras, vilka konsekvenser får det och vad kan vi vinna på att åtgärda det? Rapporten presenterar också statistik över den svenska utlandsstyrkans storlek över tid räknat i antal soldater i fält och uppdelat på insatser ledda av FN och av Nato och EU. Den argumenterar också för varför Sverige skulle tjäna på att aktivt prioritera insatser ledda av FN.

Säkerhet och utveckling förutsätter varandra

När Human Security Report listar orsakerna till att färre människor dör i väpnade konflikter idag än vid kalla krigets slut är ökningen av antalet fredsfrämjande insatser, och att fler länder bidragit med personal till dessa, två viktiga punkter.¹ Forskning har visat att i de fall en tredje part kan garantera säkerheten ökar chanserna dramatiskt att nå en stabil förhandlad lösning på inomstatliga konflikter.² Om man jämför inomstatliga konflikter där en fredsfrämjande insats skickats med konflikter där ingen fredsfrämjande trupp varit på plats har de som haft en insats hela 75 procent större chans att fortfarande vara i fred fem år efter att den väpnade konflikten avslutats.³ Militära fredsfrämjande insatser är ett av flera verktyg i verktygslådan.

På samma sätt som militära eller polisiära styrkor aldrig kommer vara lösningen på grundläggande konfliktorsaker kan inte heller försoning och utveckling slå rot i ett osäkert samhälle. Säkerhet, utveckling och mänskliga rättigheter hänger tätt samman. Som den

före detta chefen för FN:s fredsfrämjande insatser, Jean Marie Guéhenno, har uttryckt det: ”Säkerhet via fredsfrämjande insatser kan sänka febern så att vi kan bota patienten”.⁴

Ett exempel på att säkerhet är en förutsättning för utveckling hittar vi i östra delarna av Demokratiska Republiken Kongo. Många organisationer som arbetar med fattigdomsbekämpning, mänskliga rättigheter och demokrati är beroende av FN-styrkan Monuscos helikoptertransporter för att kunna ta sig ut till stora delar av landet med insatser. Att utvecklingsinsatser också kan vara säkerhetsskapande blir också tydligt i t.ex. Afghanistan. Biståndsorganisationen Svenska Afghanistankommittén anställer där nära 6 000 afghaner i bl.a. rehabiliteringscenter och skolor och är därmed en av landets största arbetsgivare.⁵ Att det finns möjligheter att utbilda sig och försörja sig på arbetsuppgifter som hjälper samhället framåt är viktiga säkerhetsskapande funktioner i ett land där krig och opiumodling länge har varit ett vanligt försörjningssätt.

Den svenska biståndsmyndigheten Sida vittnar om att utmaningarna för att bedriva det svenska biståndsarbetet är större där det inte finns en fredsbevarande styrka på plats. Utmaningarna med att arbeta med bistånd i konflikt- och postkonfliktländer handlar t.ex. om utbredd straffrihet, raserade samhällen och det säkerhetsvakuum som skapas när ett samhälle går från konflikt till postkonflikt. Där det finns ett fredsavtal är också förväntningarna på att det snabbt ska bli säkrare och bättre för befolkningen stora. Att de bemöts är viktigt för de framtida möjligheterna till fred.⁶ Inom Sida har man skapat en särskild avdelning för mänsklig säkerhet som arbetar med t.ex. säkerhetssektorreform, SSR, och insatser för att avvärja, demobilisera och återintegrera soldater i samhället, DDRR. Länken mellan säkerhet och utveckling nämns också i flera officiella policyer och dokument, bland annat *Fred och säkerhet för utveckling - Policy för säkerhet och utveckling i svenskt utvecklingssamarbete 2010-2014*⁷ (2010) och *Nationell strategi för svenskt deltagande i internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet* (2008).⁸ Riksdagen antog också 2003 en *politik för global utveckling* (PGU), som innebar att samtliga politikområden ska ta hänsyn till sin påverkan på de allra fattigaste i världen.⁹ Dessa strategier och policyer, tänkta att skapa en helhetssyn på vårt arbete med säkerhet och utveckling, berör dock som regel inte planeringen av Försvarmaktens internationella arbete, den myndighet som ansvarar för militära aspekter av säkerhet.

I teorin råder alltså samförstånd om att länken mellan säkerhet och bistånd är både viktig och prioriterad i den svenska strategin. De höga ambitionerna har dock inte omsatts i praktisk handling och det sker lite samordning mellan politikområdena. Här finns stora möjligheter att öka effektiviteten i det svenska biståndet och därmed förbättra Sveriges bidrag till de många människor som lever i de fattigaste och mest utsatta regionerna i världen.

Två fokusområden i det svenska biståndet

Det svenska biståndet har de senaste åren fokuserats allt mer på Afrika, speciellt de särskilt drabbade länderna söder om Sahara. ”I Afrika söder om Sahara finns den största andelen fattiga människor i världen och där är länderna längst från att nå millenniemålen”, skriver regeringen på sin hemsida.¹⁰ Om vårt konflikt- och

postkonfliktfokus står det: ”Brist på demokrati, mänskliga rättigheter, fred och säkerhet gör förutsättningarna särskilt svåra för bistånd, men där är också behoven allra störst.”¹¹

Idag är det FN som tar det huvudsakliga ansvaret för säkerhetsinsatser i Afrikas konfliktområden. FN:s fredsfrämjande verksamhet påverkar svenska biståndsinsatser, både när de fungerar bra och när de brister. I nuläget pågår sju FN-insatser i Afrika, varav en leds tillsammans med Afrikanska Unionen (AU). Av de tolv länder i konflikt eller postkonflikt som Sverige ger bistånd till har nio en pågående FN-insats eller har haft en FN-insats under 2000-talet.¹² Många av Afrikas konflikter rör sig över nationsgränserna och uppblossande konflikter och instabilitet kan lätt spridas vidare. Framgången för det svenska utvecklingsbiståndet är därmed på många sätt beroende, inte bara av säkerhetsläget i det egna landet, utan även av de säkerhets-, och utvecklingsinsatser som sker i angränsande länder.

Av de totalt 19 länder i Afrika som får stöd från Sida har hela 13 antingen en pågående FN-ledd insats på plats eller gränsar till minst ett land som har en FN-insats på plats (september 2011).¹³ Att dessa insatser har de resurser som de behöver för att utföra sitt uppdrag på bästa möjliga sätt borde också ligga i Sveriges, och andra västliga biståndsländers, intresse.

Det finns dock idag många utmaningar för FN:s fredsfrämjande förmåga som påverkar säkerheten och därmed möjligheterna till framgångsrika utvecklingsinsatser.

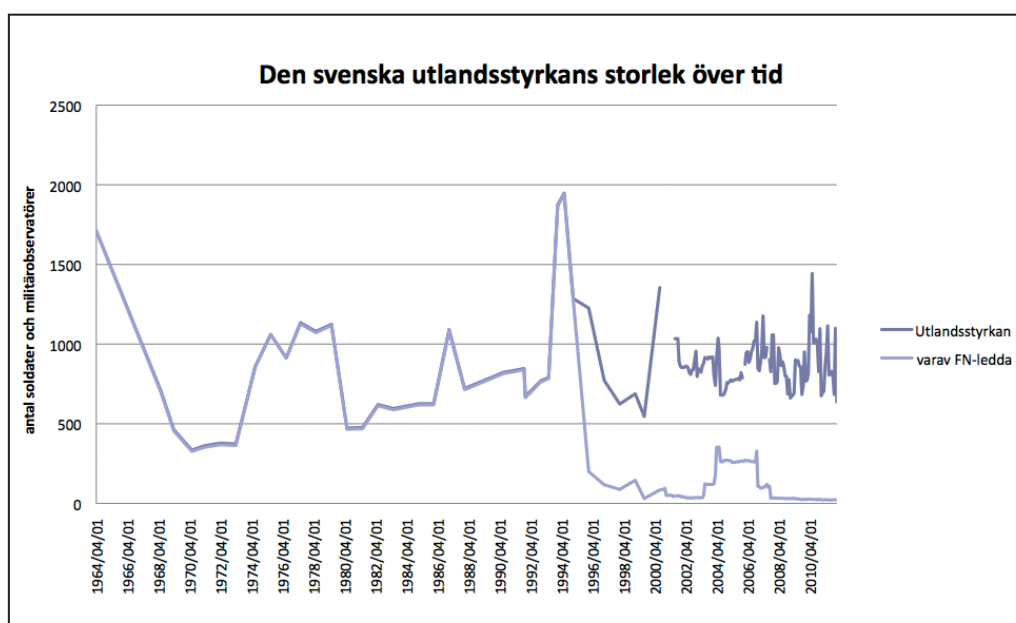
- antalet anställda i FN:s fredsfrämjande insatser har mer än tiodubblats de senaste sju åren men trots det saknar många insatser personal. Vad som brukar kallas *overstretch* är FN-insatsernas största problem. FN:s största insats, Monusco i DR Kongo, innehåller drygt 19 000 personer, vilket kan tyckas många. Men styrkan har också ansvar över en yta stor som Portugal, Spanien, Nederländerna, Tyskland, Danmark, Österrike och Polen.¹⁴ Som en jämförelse sysselsätter Monusco tusen personer färre än det finns poliser anställda i Sverige¹⁵.
- FN-styrkorna har budgetproblem. Nära 100 000 uniformerade anställda i 17 insatser världen över finansieras med en mindre årlig budget än New Yorks brandkår.¹⁶
- FN lider brist på ledningspersonal. DPKO har 500 anställda. Det är en ledningsperson per 100 soldater. Inom Nato är siffran en per 18.¹⁷
- brister i logistik, t.ex. airlifts, fältsjukhus, helikoptrar och bepansrade fordon, kan hindra insatserna från att nå avskärmade områden eller områden där säkerhetsläget kräver högre skydd.¹⁸
- en militär insats verkar mitt inne i det samhälle som behöver stöd och hjälp. Bristande jämställdhet, genusanalys och straffrihet för t.ex. sexuella brott inom FN-insatserna är hinder i vägen för arbetet med att skapa säkerhet och utveckling för alla i ett samhälle. Det är långt kvar tills insikten om kvinnors betydelse för en fredsprocess och särskilda utsatthet i konflikt genomsyrar alla fredsfrämjande insatsers arbete i fält.

Det här är problem som påverkar förtroendet för FN-insatserna men som också, fram tills att den onda spiralen bryts, försvårar styrkornas arbete att skapa säkerhet som möjliggör utveckling.

Sveriges bortprioritering av FN-ledda insatser

Deltagande i internationella insatser har sedan kalla krigets slut gått från bisyssla till huvuduppgift för Försvarsmakten. Trots det finns under 2000-talets första tio år bara marginellt fler svenskar i internationell tjänst per år än under kalla krigets fem sista år. Grafen nedan visar också en stor förändring under de senaste 15 åren i var och hur Sverige väljer att delta. Trots att det inte finns någon officiell policy för vilken ledning Sverige ska prioritera blir det uppenbart att FN har valts bort som konflikthanterare. Med undantag för det svenska bidraget till FN-insatsen i Liberia 2004-2006 har Sverige sedan mitten av 1990-talet valt att inte bidra till FN-ledda insatser utan att nästan uteslutande delta i insatser ledda av Nato och EU.

Den svenska militära utlandsstyrkan (antal soldater och militärobservatörer i fält) över tid samt antal personer som deltagit i FN-ledda insatser.

Källa: Svenska FN-förbundets sammanställning, för åren 1971-1973 kompletterade med statistik från Birger Heldt/Folke Bernadotteakademin.¹⁹

Den svenska utlandsstyrkan består i september 2011 av 809 personer. Av dessa deltar 21 personer, ca 2,6 procent, i fredsfrämjande insatser i FN:s regi och resten i insatser ledda av Nato och EU. Sverige bidrar t.ex. med fem observatörer till FN:s militära insats i DR Kongo, en konflikt som kallats den värsta sedan andra världskriget och som direkt och indirekt krävt över 5,4 miljoner människors liv sedan 1998.²⁰

FN-förbundet har liknat Sveriges bidrag till FN-insatserna vid storleken på en normal-stor skolklass och argumenterat för att 50 procent av den svenska utlandsstyrkan ska viga åt insatser i FN:s regi. Flest antal svenska soldater deltar idag i de Nato-ledda insatserna i Afghanistan, Libyen och Kosovo.

Att nedprioritera deltagande i FN-ledda insatser är inget svenskt fenomen utan en trend i västvärlden i stort. Anledningen till västländernas ovilja att bidra till FN-ledda insatser beror i hög grad på tidigare misslyckanden att få till stånd insatser i FN:s regi. Besvikelse och misstro till följd av Rwanda och Bosnien är naturligt men det är inte en anledning att ge upp om FN som krishanterare. Den 31 juli 2011 fanns totalt 98 829 soldater, militärobservatörer och poliser i FN-tjänst. Dessa kom huvudsakligen från afrikanska och asiatiska medlemsstater. De tio största truppbidragande länderna är i fallande ordning Bangladesh, Pakistan, Indien, Nigeria, Egypten, Nepal, Jordanien, Rwanda och Ghana.²¹ Det första europeiska landet på listan är Italien på plats 16. Sverige hittar vi på plats 78 av 118. Europas länder står idag för 25 procent av världens försvarsutgifter men bara för 7,7 procent av de poliser, militärobservatörer och soldater som arbetar i FN:s fredsfrämjande insatser.²² Av den personal som deltog i FN:s fredsfrämjande insatser i Afrika i oktober 2010 var 1,5 procent från Europa.²³ Idag är det ofta västvärldens länder som finansierar och leder FN:s insatser medan de utförs av personal från Asien, Afrika och Mellanöstern.

Fem av de tio länder som bidrar med mest personal till FN:s fredsfrämjande insatser rankas som kritiska eller riskfyllda när världens s.k. *failed states* rankades 2011, däribland Bangladesh och Pakistan. Tillsammans står dessa fem för 35 procent av all militär personal i FN:s insatser.²⁴ Även om det inte kan sägas gälla för varje enskilt fall finns det goda skäl att tro att svenska soldater har bättre förutsättningar att göra ett bra arbete i ett konfliktdrabbat samhälle än soldater från länder som själva dras med problem som korruption, bristande jämställdhet och demokrati. Svenska soldater har fått bättre utbildning och har bättre materiel. Chansen att en svensk soldat är kvinna är också större än för en soldat från t.ex. Pakistan, vilket i sig fyller ett stort behov. Svensk personal i FN:s fredsfrämjande insatser har förutsättningar att bidra till viktiga kvalitets- och kapacitetshöjande effekter för insatsen som helhet. Denna effekt uppnås inte om vi bara bidrar finansiellt.

Ofta hör man att det inte spelar någon roll vem som leder de fredsfrämjande insatserna som Sverige deltar i, så länge som det finns ett FN-mandat i grunden. Ett FN-mandat är viktigt men det finns många viktiga skillnader mellan insatser med olika ledning även om de alla är FN-mandaterade. Var insatserna genomförs är en. Nato och EU har ett mer regionalt fokus. FN är också den organisation som har i särklass längst erfarenhet av militära fredsfrämjande insatser och eftersom FN arbetar både med utveckling och säkerhet, under en och samma civila ledning, skapas en helhetssyn som inte finns i Natos enbart militära insatser eller EU:s antingen militära eller civila insatser. De militära, civila, polisiära och humanitära insatserna tillsammans med arbetet för jämställdhet och mänskliga rättigheter m.m. är alla delar av en strategi för att nå ett gemensamt mål i dagens komplexa multidimensionella insatser. FN har också det mest utvecklade konceptet för civil-militär samverkan. Det konstateras också i den svenska policyn för säkerhet och utveckling i svenskt utvecklingssamarbete:

”I de fall när militära, fredsframtvängande eller fredsbevarande insatser i ett

land inte står under FN:s ledning blir koordinationen och arbetsfördelningen mellan militära och civila insatser inte lika självklar, eftersom de då inte ingår i en och samma struktur. När Sverige deltar i militära insatser som inte leds av FN – och när svenskt utvecklingssamarbete pågår samtidigt i landet – blir frågan om samverkan mellan olika svenska aktörer särskilt viktig. Detta gäller också för civila insatser i förhållandet till svenskt utvecklingssamarbete om dessa utförs utanför FN:s regi som exempelvis EU:s civila missioner.”²⁵

Som renodlad militär försvarsallians är Nato den aktör som, i jämförelse med EU och FN, är sämst lämpad att genomföra de långsiktiga insatser med stora civila delar som behövs för att bygga en fred som håller.

Varför?

Hur kommer det sig då att dessa två politikområden krockar på det här sättet? I botten av diskussionen om när, var, hur och till vilket pris Sverige bör delta i fredsfrämjande insatser ligger dubbla budskap om varför vi ska göra det. Är det för vår egen säkerhet eller för andras som vi skickar ut soldater i internationell tjänst? Å ena sidan ses insatserna som ett uttryck för principen om skyldigheten att skydda när grova kränkningar av de mänskliga rättigheterna äger rum. Å andra sidan finns försvarspolitiska argument. De internationella insatserna är kompetensutvecklande för Försvarsmakten, bidrar till interoperabilitet och kan vara viktiga för svensk försvarsindustri. De ses också som viktiga för svensk säkerhet – för att stoppa konflikter innan de når våra gränser eller att skydda viktiga handels- eller energivägar.

När fredsfrämjande insatser ses i första hand som en försvarsfråga blir det logiskt att välja att samarbeta med den militärt mest avancerade aktören, det vill säga Nato, och att sträva efter att delta med alla försvarets grenar och materiel och inte bara med markpersonal. Nato och EU genomför som sagt sina insatser främst i Europa och Mellanöstern. Om man i första hand utgår från Sveriges säkerhet är det lättare att se värdet i att delta i insatser som sker nära oss än i långsiktiga insatser i Afrikas konfliktområden. Om man däremot utgår från insikten om länken mellan säkerhet och utveckling, från Sveriges politik för global utveckling och från den satsning på konflikt- och postkonfliktländer samt Afrika som regeringen tagit beslut om för vårt bistånd borde slutsatsen i stället bli att prioritera deltagande i FN:s fredsfrämjande insatser. Stora ansträngningar har på senare år investerats i att göra biståndet mer effektivt, både i Sverige och internationellt. För att kunna få så stor positiv påverkan som möjligt för varje skattekrona behöver vi se på alla politikområden som påverkar säkerheten och biståndet.²⁶

Slutord

Insikten om att säkerhet och utveckling förutsätter varandra är ett faktum i teorin men styr inte på ett koherent sätt svensk politik. Samtidigt som Sverige och andra västländer satsar stora biståndsmedel för att hjälpa de värst drabbade i Afrika väljer de att inte bidra till de FN-insatser som tar ansvar för säkerheten i regionen. FN:s insatser spelar stor roll för vilket resultat det svenska biståndet kan få och det ligger i Sveriges

intresse att FN:s fredsfrämjande arbete kan utföras på ett effektivt sätt och med god kvalitet. FN-ledda insatser bör därför inte bortprioriteras på grund av problem som beror på resursbrist och behov av reformer. Snarare bör Sverige just därför engagera välutbildad personal som kan höja mervärdet i FN:s insatser, vilket t.ex. skedde i den svenska insatsen i Liberia 2004-2006. Även bidrag i form av enskilda ledningsposter, konsulter eller små grupper kan ge stort mervärde.

FN-förbundet anser att Sverige bör ha 2 000 personer i utlandstjänst. Av dessa bör minst 50 procent finnas i FN-ledda insatser.

¹ Human Security Report 2009/2010: <http://www.hsr.org/human-security-reports/20092010/overview.aspx>

² Heldt, Birger och Wallensteen, Peter (2007). *Peacekeeping Operations: Global Patterns of Intervention and Success, 1948-2004*, 3e ed. s. 21; Fortna, Virginia Page (2004). "Does Peacekeeping Keep Peace? International Intervention and the Duration of Peace After Civil War". I *International Studies Quarterly* 48; Fortna, Virginia Page (2008). *Does Peace Keeping Work? Shaping Belligerents' Choices After Civil War*. Princeton och Oxford: Princeton University Press; Walter, Barbara F. (2002). *Committing to Peace: The Successful Settlement of Civil Wars*. Princeton och Oxford: Princeton University Press; Hartzell, Caronline, Hoddie, Matthew och Rothchild, Donald (2001). "Stabilizing the Peace After Civil War: An Investigation of Some Key Variables". I *International Organization*, vol. 55: nr 1.

³ Fortna (2008). Baseras på alla inomstatlig konflikter efter kalla krigets slut.

⁴ Carnegie Council: Challenges in UN Peacekeeping Operations, 040712: www.carnegiecouncil.org/resources/transcripts/5068.html

⁵ Svenska Afghanistankommittén (110909): www.sak.se

⁶ Pernilla Trägårdh, Rådgivare för mänsklig säkerhet på Sida, på seminariet *Säker att utvecklas*, Säkerhetspolitiskt Sommartorg Almedalen, 110708.

⁷ Regeringen (2010). *Fred och säkerhet för utveckling - Policy för säkerhet och utveckling i svenskt utvecklingssamarbete 2010-2014*: <http://www.regeringen.se/content/1/c6/16/25/75/9bc39627.pdf>

⁸ Regeringen (2007). *Nationell strategi för svenskt deltagande i internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet*, Skr. 2007/08:51: <http://www.sweden.gov.se/content/1/c6/10/09/87/e611b8f5.pdf>

⁹ Regeringen (2008). *Sveriges politik för global utveckling*, 2007/08:89: <http://www.regeringen.se/sb/d/10266/a/101082>.

¹⁰ Regeringens hemsida (110909). Vart går det svenska biståndet? <http://www.regeringen.se/sb/d/9411>

¹¹ Regeringens hemsida (110909). Vart går det svenska biståndet? <http://www.regeringen.se/sb/d/9411>

¹² Sida och DPKO.

¹³ Sida och DPKO.

¹⁴ DPKO (110905). Monusco, facts and figures: <http://www.un.org/en/peacekeeping/missions/monusco/facts.shtml>, Världsbanken (110905): <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/COUNTRIES/AFRICAEXT/CONGODEMOCRATICETXTN/0,,menuPK:349476~pagePK:141132~piPK:141107~theSitePK:349466,00.html>

¹⁵ Polisen i Sverige anställer 20 292 poliser: http://www.polisen.se/Stockholms_lan/sv/Om-polisen/Polisen-i-Sverige/Organisation/

¹⁶ Professor Alex Bellamy i "Keeping the Peace – the Problems facing UN Peace Keeping": <http://www.groundreport.com/Business/Keeping-the-Peace-The-P/2871646>

¹⁷ Center on International Cooperation (110909). "Peacekeeping overstreck – symptoms, causes and consequences – background paper for the Thematic Series Building More Effective UN Peace Operations": http://www.cic.nyu.edu/peacekeeping/docs/thematic_overstretch.pdf

¹⁸ Center on International Cooperation (110909). "Peacekeeping overstreck – symptoms, causes and consequences – background paper for the Thematic Series Building More Effective UN Peace Operations": http://www.cic.nyu.edu/peacekeeping/docs/thematic_overstretch.pdf

¹⁹ För källor samt utförlig statistik se rapporten *Försvarsmaktens internationella insatser – så kan Sverige bättre stödja FN*, av Jens Petersson (2009) eller kontakta författaren till denna rapport.

²⁰ International Rescue Committee (110909) www.theirc.org/where/congo.

²¹ DPKO Ranking of Military and Police Contributions to UN Operations (110912): http://www.un.org/en/peacekeeping/contributors/2011/jul11_2.pdf

²² FN-förbundets beräkningar, baserade på siffror från DPKO (110909). Räknet högt, inklusive Turkiet och Ryssland.

²³ Center on International Cooperation (2011). *Annual Review of Global Peace Operations 2011*. London: Lynne Rienner Publishers, s. 124.

²⁴ Foreign Policy Failed States Index 2011: <http://www.foreignpolicy.com/failedstates>

²⁵ Regeringen (2010). *Fred och säkerhet för utveckling - Policy för säkerhet och utveckling i svenskt utvecklingssamarbete 2010-2014*: 14.

²⁶ De fredsfrämjande insatsernas dubbla syften är tydliga om man läser *Nationell strategi för svenskt deltagande i internationell freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet* från 2008.

SVENSKA FN-FÖRBUNDET

Postadress: Box 15115, 104 65 Stockholm · Besöksadress: Skolgränd 2 tel 08-462 25 40 · fax 08-641 88 76 · e-post info@fn.se · webb www.fn.se